

به نام خداوندی،

که هستی را آفرید،

که اسرار هستی را آفرید،

و انسان را، که در این اسرار غور کند

سرشناسه: ابزارهای ارزیابی و تشخیص اختلال پنیک و آگورافوبی (DSM-5)

عنوان و نام پدیدآور: لیلا امیرپور، سارا سبحانی، حمیدرضا خیامی

مشخصات نشر: نیوند

چاپ اول: ۱۳۹۴

مشخصات ظاهری: ۱۸۳ صفحه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۳۹۸۲-۹-۴

رده‌بندی دیویی: ۶۱۶/۸۵۲۲۳

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۴ الف۸الف/RC۵۳۵

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۳۹۹۵۳۸۳

ابزارهای ارزیابی

و تشخیص اختلال پنیک و

آگور افوبے

(DSM-5)

ترجمہ و تالیف:

لیلا میرپور، سارا سبحانے، حمیدرضا خیامے

ویب سٹار عالمے:

دکتر خسارہ یزدان دوست

ابزارهای ارزیابی و تشخیص

اختلال پنیک و آگورافوبی (DSM-5)

ترجمه و تألیف:

لیلا امیریون، سارا سبحان، حمیدرضا خیامی

ویراستار علمی:

دکتر خساره یزدان دوست

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۴

شمارگان: ۲۰۰ نسخه

چاپ: دیجیتال آبنوس

قیمت: ۱۰۵۰ تومان

صفحه‌رایی: شهناز حاجت‌زاده

طراح جلد: فریده سجادی

مدیر تولید: پریسا فرجی

نشر نیوند

وابسته به نشریه پژوهش‌های روان‌شناختی

نشانی: تهران / اتوبان کردستان / بعد از پل حکیم / خی ۲۷ غربی / ۵۰ متری اول / خی ۲۵ / شماره ۱۸ / پ ۲

تلفن: ۸۸۳۵۰۸۵۸ | www.psychresearch.ir

فهرست

۱۱	مقدمه
	
۱۵	فصل اول: کلیات ارزیابی
	
۱۷	کارکردهای ارزیابی پنیک و آگورافوبی
	
۱۷	۱) تشخیص اختصاصی
	
۱۷	۲) تشخیص افتراقی
	
۱۸	۳) فرمول‌بندی موردی
	
۱۸	۴) طرح درمان
	
۱۹	۵) ارزیابی نتیجه درمان
	

۱۹	انواع راهبردهای ارزیابی
	
۱۹	۱) مصاحبه‌های بالینی
	
۲۰	۲) مقیاس‌های خودگزارشی
	
۲۲	۳) ارزیابی رفتاری
	
۲۳	۴) ارزیابی روانی- فیزیولوژیک
	

فهرست

۲۳	سایر موضوعات مورد توجه در ارزیابی
	
۲۳	سن، پیشینه فرهنگی، و جنسیت اشخاص
	
۲۳	محدودیت‌های عقلانی
	
۲۴	منابع در دسترس
	
۲۴	واکنش‌پذیری نسبت به ابزارهای ارزیابی
	

۲۷	فصل دوم: مسائل مهم در ارزیابی اختلال پنیک
۲۹	تشخیص اختصاصی
	
۳۱	تشخیص افتراقی
	
۳۴	ماهیت و فراوانی حمله‌های پنیک
	
۳۵	مشخصه‌های اصلی اختلال پنیک
	
۳۶	ویژگی‌های مرتبط
	
۳۹	فصل سوم: مسائل مهم در ارزیابی اختلال آگورافوبی
	
۴۱	تشخیص اختصاصی
	
۴۲	تشخیص افتراقی
	
۴۵	مشخصه‌های اصلی اختلال آگورافوبی
	
۴۵	ویژگی‌های مرتبط
	

۴۹ فصل چهارم: ابزارهای اندازه‌گیری اختلال پنیک و آگورافوبی
	..
۵۱ مصاحبه تشخیصی اختلال‌های اضطرابی

۵۲ اختلال پنیک

۶۲ اختلال آگورافوبی

۶۶ ارزیابی‌های رفتاری

۶۷ پرسشنامه‌های خودگزارشی

۶۷ پرسشنامه شناخت‌های آگورافوبیک و پرسشنامه حس بدنی
	..
۷۲ مقیاس شناخت‌های آگورافوبیک

۷۴ پرسشنامه خودگویی‌های آگورافوبیک

۷۷ پرسشنامه پنیک و فوبیای آلبانی

۸۱ شاخص حساسیت اضطرابی

.....
۸۶ شاخص تجدیدنظر شده ۳۶ آیتمی حساسیت نسبت به اضطراب

.....
۸۹ نیمرخ حساسیت نسبت به اضطراب

.....
۹۱ پرسشنامه تفسیر حس بدنی

.....
۹۷ مقیاس گوش به زنگی بدنی

فهرست

.....
۱۰۰ فهرست تحرک برای آگورافوبی

.....
۱۰۶ مقیاس پنیک و آگورافوبی

.....
۱۱۰ پرسشنامه تجدیدنظر شده حمله پنیک

.....
۱۱۴ مقیاس شدت اختلال پنیک

.....
۱۱۷ مقیاس درجه بندی اجتناب فویبایی

۱۲۰	مقیاس مانور اطمینان بخش تگزاس
	
۱۲۳	توصیف مختصر سایر مقیاس‌ها
	
۱۳۳	پیوست الف: مرور کلی بزارهای سنجش
	
۱۳۹	پیوست ب: پرسشنامه‌ها
	
۱۴۱	پرسشنامه شناخت‌های آگورافوبیک
	
۱۴۳	مقیاس شناخت‌های آگورافوبیک
	
۱۴۴	پرسشنامه خودگویی‌های آگورافوبیک
	
۱۴۶	پرسشنامه پنیک و فوبیای آلبانی
	
۱۴۸	شاخص حساسیت اضطراب
	
۱۵۰	شاخص حساسیت اضطراب تجدیدنظر شده ۳۶
	

فهرست

۱۵۵ نیمرخ حساسیت اضطراب
.....

۱۶۲ پرسشنامه حس بدنی
.....

۱۶۴ پرسشنامه تفسیر حس بدنی
.....

۱۷۳ منابع
.....

مقدمه

طبق آمارهای منتشرشده از سوی انجمن روانشناسی آمریکا، از هر چهار نفر، یک نفر در طول عمر خود یکی از اختلال‌های اضطرابی را تجربه می‌کند. اختلال‌های اضطرابی با تخریب عملکرد افراد در زمینه‌های مختلف به‌ویژه توانایی برقراری و حفظ روابط رضایت‌بخش و موفقیت شغلی، موجب افزایش آسیب‌پذیری نسبت به ابتلا به سایر اختلالات نظیر افسردگی، سوء مصرف مواد، و اختلالات جسمانی شکل شده و بار اقتصادی قابل ملاحظه‌ای به مبتلایان و جامعه تحمیل می‌کند. متأسفانه علی‌رغم شیوع بالای اختلال‌های اضطرابی و پیامدهای شدید آن، افراد مبتلا غالباً تشخیص درستی از سوی متخصصان بالینی دریافت نمی‌کنند و در نتیجه در انتخاب درمان مناسب ممکن است با مشکل مواجه شوند.

بر اساس مطالعات متاآنالیز، اثربخشی درمان شناختی - رفتاری در اختلال‌های اضطرابی اثبات شده است. یکی از مزایای این درمان، انتشار راهنماهای درمانی ویژه هر اختلال است که توسط متخصصان بالینی

صاحب نظر نوشته شده و در سال‌های اخیر در دسترس درمانگران قرار گرفته است. نکته قابل توجه در استفاده از این پروتکل‌های درمانی این است که درمانگران قبل از ورود به درمان باید به ارزیابی همه جانبه اختلال اضطرابی مراجع خود بپردازند چراکه ارزیابی در درمان شناختی - رفتاری از اهمیت به‌سزایی برخوردار است. تا جایی که می‌توان گفت مفهوم‌پردازی و درمان شناختی - رفتاری بدون ارزیابی امکان‌پذیر نیست.

ارزیابی شناختی - رفتاری رویکردی عینی و کمی دارد به عبارت دیگر در این رویکرد، روش‌های مختلفی برای جمع‌آوری اطلاعات به کار گرفته می‌شود که هدف همه آنها عینیت بخشیدن به اطلاعات و در نهایت کمی کردن آنهاست و درمانگران باید با حوزه ابزارها و مقیاس‌های در دسترس برای ارزیابی افرادی که از اضطراب رنج می‌برند، آشنایی کامل داشته باشند.

این کتاب که به اختلال پنیک و آگورافوبی اختصاص دارد، پس از پرداختن به کلیات ارزیابی، مسائل مهم در ارزیابی اختلال پنیک و آگورافوبی را بر اساس DSM-V مورد بحث قرار می‌دهد و در نهایت ابزارهای سنجش اختلال پنیک و اختلال آگورافوبیا را به تفصیل ویژگی‌های روانسنجی معرفی می‌کند. همچنین پیوست الف، ویژگی‌های اساسی مقیاس‌های مرور شده در این کتاب را به‌طور خلاصه نشان می‌دهد و پیوست ب، شامل رایج‌ترین پرسشنامه‌های خودگزارشی است.

امید است این کتاب بتواند بخشی از کمبود منابع در این حوزه را برطرف نماید و مورد اقبال پژوهشگران و درمانگران قرار گیرد.

دکتر رخساره یزدان دوست، لیلا امیرپور